

na príspevkov prednesených v rámci tejto sekcie by mohla byť pokojne prezentovaná aj v niektorých iných sekciách.

Na záverečnom spoločnom zasadnutí konferencie garanti oboznámili účastníkov s priebehom a závermi rokovania jednotlivých sekcií. Sprestrením a obohatením konferencie bol aj slávnostný rout na hrade Šternberk,

kde neformálne diskusie nadviazali na oficiálne rokovanie konferencie.

Konferencia Človek na prelome tisícročí bola dobrým a nasledovaniahodným príkladom interdisciplinárneho dialógu, ktorý môže byť jednou z ciest zo súčasného krízového postavenia človeka i celého ľudstva.

Ivan Klinec

Kultúra a životné prostredie

V nových priestoroch Fakulty ekológie a environmentalistiky TU Zvolen v Banskej Štiavnici sa v dňoch 15.–17. októbra 1998 uskutočnil už IV. ročník medzinárodnej konferencie **Kultúra a životné prostredie** s ústrednou témou **Kultúrna krajina pre ekologické siete**.

Organizačne toto podujatie zabezpečila, rovnako ako po iné roky, Katedra UNESCO pre ekologické vedomie a trvalo udržateľný rozvoj Fakulty ekológie a environmentalistiky TU Zvolen v spolupráci s Rakúskym ústavom pre východnú a juhovýchodnú Európu a Ústavom krajinskej ekológie SAV pod záštitou Slovenskej komisie pre UNESCO.

Na konferencii sa stretlo 80 účastníkov, z toho 30 zo zahraničia (z Dánska, USA, Maďarska, Bieloruska, Českej republiky, Rakúska, Poľska a Nemecka) a 50 zo Slovenska.

Nosnou témou tohoročnej konferencie boli ekologické siete v kultúrnej krajine, na čo nadväzovali aj témy jednotlivých konferenčných zasadnutí – *Úloha ekologických sietí v kultúrnej krajine – teoretické a metodologické aspekty, Kultúrna krajina a ekologické siete – Národné príklady a stratégie, Čiastkové proky ekologických sietí, Kultúrne krajiny – výskum, vzdelávanie, prax.*

Prednesené príspevky obsiahli veľmi široký záber problematiky, od teoretických štúdií až po aplikácie v konkrétnych podmienkach a prostredí. Zaujímavé bolo porovnanie

rôznych prístupov k téme konferencie v jednotlivých prednáškach autorov z rôznych krajín.

Posledný deň podujatia – 17. október – bol venovaný exkurzii účastníkov do okolia Banskej Štiavnice, kde mali možnosť vidieť kultúrnu krajinu úplne zmenenú dvojtisícročným vplyvom človeka i reálnu existenciu ekologických sietí v území zapísanom do zoznamu Svetového prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO.

Závery konferencie

- Kultúrna krajina je výsledkom vplyvu človeka na jeho okolie a má prírodný a kultúrny aspekt, reprezentovaný v priestore a čase. Jej súčasťou sú aj ekologické siete, pri ktorých je dôležité zdôrazniť ich živé funkcie a uvedomiť si, že "sieť nie je len kostra

podporujúca tkanivo". Hoci sa ekologické siete v krajinskej ekológii chápu ako cesty rozširovania rastlín a živočíchov, ekologické siete a kultúrna krajina by sa mali chápať ako celok.

- V nedávnej minulosti boli ekologické siete nesprávne klasifikované iba v zoznamoch chránených území, mapovaniach vzťahujúcich sa k ochrane a definovali sa ako hlavné "zelené" štruktúry a ekologické infraštruktúry. To, že sú funkciou reálne existujúcej krajiny, sa zanedbávalo.

- Krajiny ako jadrové územia, koridory, prechodné zóny či bariéry sú zvyčajne multifunkčné biotopy, ktoré sa môžu chápať ako ostrovy alebo celky v matici.

- Treba spojiť krajinoekologické plánovanie s regionálnou politikou a akceptáciou hlbšej účasti verejnosti.

- V čase prevládajúcich socioekonomických zmien by sa predpovede mali tvoriť s ohľadom na ekologické vplyvy rôznych kultúrnych krajín.

- Na zabezpečenie spojenia ekologických sietí je nevyhnutná spolupráca v hraničných zónach.

Roman Čajka
Andrea Suranová
Sami Samuel

Priestorový rozvoj v európskom kontexte

Ulrich Graute (ed.): **Sustainable Development for Central and Eastern Europe – Spatial Development in the European Context**. Springer-Verlag, Berlin, Heidelberg, New York 1998. 314 strán.

Pojem udržateľnosť rozvoja sa stal v tomto desaťročí všadeprítomným. Možno práve preto má odborník a čoraz viac aj laická verejnosť dojem, že sa

jeho používaním ako politického hesla samotný obsah tohto pojmu degraduje skôr, ako je vedecky dôsledne definovaný. Urbanizmus a priestorový rozvoj vo všeobecnosti sú oblasti, v ktorých mnohé z obsahových stránok pojmu udržateľnosť rozvoja boli prirodzene prítomné už desaťročia. Napriek tomu, že v niektorých krajinách (napr. SRN) sa princíp udržateľnosti už stal i legislatívne zakotveným východiskom riadiacich a plánovacích činností na poli priestorového rozvoja, diskusia o vedeckých a praktických aspektoch jeho implementácie je stále aktuálna.